

Nota van Inlichtingen

Europese Aanbesteding voor Accountantsdiensten

Referentie: HAS2ACC1

© Gehele of gedeeltelijke overneming of reproductie van de inhoud van dit document, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende is verboden, behoudens de beperkingen bij de wet gesteld. Het verbod betreft ook gehele of gedeeltelijke bewerking.

Aanvullende informatie

Deze Nota van Inlichtingen is via TenderNed beschikbaar gesteld op 4 oktober 2024. In deze nota zijn alle ontvangen vragen en antwoorden van HAS Green Academy verwerkt. De Nota van Inlichtingen is voor alle partijen bindend. Gegadigden kunnen aanvullende of nieuwe vragen indienen tot uiterlijk 10 oktober 2024 (dit kan tot 24:00 uur).

Toelichting: nadrukkelijk geeft de Aanbestedende dienst het volgende aan:

Dit document is met zorg samengesteld. Mocht u desondanks onvolkomenheden (= onduidelijkheden, tegenstrijdigheden, procedurele gebreken en/of andersoortige gebreken) tegenkomen, dan dient u de Aanbestedende dienst hiervan zo spoedig mogelijk op de hoogte stellen.

Ter verduidelijking: de van toepassing zijnde NBA-voorwaarden versie 2 (voor zover daar onduidelijk over zou bestaan) zijn toegevoegd aan deze NVI, alleen deze zijn van toepassing. De presentatie in PDF-formaat welke de HAS tijdens de schouw heeft gegeven op 26 september jl. is toegevoegd aan deze nota.

Bij deze nota van inlichtingen in het formulier C - prijzenblad d.d. 5 oktober toegevoegd hiermee is het oorspronkelijke prijzenblad komen te vervallen. Inschrijvers dienen dus uitsluitend versie 5 oktober bij de inschrijving (naast de overige documenten die gevraagd zijn) in te dienen.

Vraag	Betrekking op:	Vraag:	Antwoord:
1.	Overeenkomst inzake Europese aanbesteding Accountantsdiensten Stichting HAS Artikel 3 lid 2	Op basis van een juridische screening van dit document zijn wij van mening dat de eerste en tweede zin tegenstrijdig zijn. Ons advies zou zijn om hier nog eens naar te kijken of de eerste zin te schrappen.	De eerste zin uit artikel 3.2 komt te vervallen, alleen de 2 ^e zin is van toepassing.
2.	Overeenkomst inzake Europese aanbesteding Accountantsdiensten Stichting HAS Artikel 8	Wij zouden u willen vragen om het volgende aan dit artikel toe te voegen. "Tussen partijen af te spreken termijnen zijn streeftermijnen. Indien een partij voorziet dat een termijn zal worden overschreden, zal hij hiervan de andere partij op de hoogte stellen en daarbij aangeven welke maatregelen mogelijk zijn om alsnog binnen een termijn te kunnen nakomen dan wel nodig zijn om vertraging zoveel mogelijk te beperken."	Wij kunnen hier niet mee instemmen, de aanvullende tekst is te ruim geformuleerd.
3.	Overeenkomst inzake Europese aanbesteding Accountantsdiensten Stichting HAS Artikel 9 lid 3	Wij zouden u willen vragen om het volgende aan dit lid toe te voegen: <i>De aansprakelijkheidsbeperking als bedoeld in lid 2.c. van dit artikel is ook van toepassing op de vrijwaringsaansprakelijkheid van opdrachtnemer als bedoeld in lid 3.</i>	Dat is akkoord.
4.	Overeenkomst inzake Europese aanbesteding Accountantsdiensten Stichting HAS Artikel 14 lid 9	Wij zouden u willen vragen om het volgende aan dit lid toe te voegen: <i>Vertragingen bij het uitvoeren van de overeenkomst die het gevolg zijn van het door opdrachtgever niet op de door opdrachtnemer gevraagde wijze tijdig en compleet verstrekken van inlichtingen, documenten en overige gegevens, komen voor rekening en risico van opdrachtnemer.</i>	Mocht er onverhoopt meerwerk nodig zijn door bijvoorbeeld veranderende wet- en regelgeving, verandering in bedrijfsomvang of als gevolg van het niet goed opleveren van de stukken voor de controle, dan wordt het effect hiervan op de tijdsbesteding van opdrachtnemer voorafgaand met de opdrachtgever verkend en wordt eerst samen gekeken naar alternatieven.

		<i>Opdrachtnemer is gerechtigd om ingeval opdrachtgever de door opdrachtnemer gevraagde inlichtingen, documenten en/of overige gegevens, niet tijdig, niet compleet en/of niet op de juiste wijze verstrekt, de extra tijd en/of kosten die de opdrachtnemer daardoor dient te besteden aan diens werkzaamheden bij wijze van nacalculatie door te belasten aan opdrachtgever.</i>	Niet besproken en overeengekomen additioneel werk mag door opdrachtnemer niet in rekening worden gebracht binnen de bandbreedte van pagina 32 van het aanbestedingsdocument en het antwoord op vraag 28.
5.	Overeenkomst inzake Europese aanbesteding Accountantsdiensten Stichting HAS Artikel 4	In dit artikel is opgenomen dat we de benodigde diensten uitvoeren, zonder hier meerwerk voor in rekening brengen. Uiteraard doen wij er alles aan om de controle zo efficiënt te laten verlopen om dit te voorkomen, maar er kunnen ook situaties van onmacht ontstaan bij uw organisatie die leiden tot inefficiency in de controle. Wij zouden u willen vragen om in het artikel op te nemen dat er een inspanningsverplichting bestaat van beide kanten om meerwerk te voorkomen. Eens dat dit vooraf gecommuniceerd moet worden.	Zie antwoord op vraag 4.
6.	Overeenkomst inzake Europese aanbesteding Accountantsdiensten Stichting HAS Artikel 7, lid 3	In dit artikel wordt gesteld dat maximaal 50% wordt gefactureerd bij aanvang van de interimcontrole en 50% na afronding van de eindejaarscontrole. In het kader van onze onafhankelijkheidsregels vinden wij dit geen wenselijke situatie omdat kan leiden tot een bedreiging van onze onafhankelijkheid. Passender en wenselijker zou het zijn als bij aanvang van de eindejaarscontrole tenminste 20%-30% in rekening zouden kunnen brengen.	De HAS green academy kan instemmen met: • 50% te factureren bij aanvang interim; • 25% bij aanvang eindejaarscontrole; en • 25% na afronding van de eindejaarscontrole.
7.	Aanbestedingsdocument Pagina 27	Beperkt het aantal referenten zich tot één of is het ook mogelijke om meerdere relevante referenten op te geven?	Inschrijver mag meerdere referenten opgeven, maar de minimale eis betreft 1. Meer referenten levert geen betere score op aangezien de geschiktheidseisen geen gunningcriteria zijn. Het is in de ogen van de opdrachtgever dan ook weinig zinvol om meerdere referenten op te geven.

8.	Bijlage 1 Conceptovereenkomst – artikel 6.1	Dit artikel bepaalt dat Opdrachtnemer indien gewenst een VOG moeten kunnen overleggen. Is dit noodzakelijk? Gelet op de AVG, zijn wij slechts bereid een VOG van onze werknemers te overleggen indien dat noodzakelijk is én er een gerechtvaardigd belang is voor de verwerking van deze persoonsgegevens. Opdrachtgever is verantwoordelijk voor deze rechtmatigheidstoets. Mocht het laten vervallen van deze zin over de VOG onbespreekbaar zijn, kunt u dan aangeven dat deze rechtmatigheidstoets ook heeft plaatsgevonden alvorens Opdrachtnemer de VOG's van haar werknemers zal verstrekken. Kunt u dat bevestigen?	Medewerkers van opdrachtnemer die de gebouwen van de HAS betreden moeten beschikken over een VOG. Als er een gerechtvaardigde aanleiding is (zonder de aanleiding te willen beperken) zal opdrachtnemer de VOG moeten kunnen aantonen, zonder daarbij de AVG te hoeven schenden. Het tonen (zonder opsturen) is dan al voldoende.
9.	Model Algemene Voorwaarden NBA 2017 – artikel 3.2	Wij zijn van mening dat Opdrachtgever ook in moet staan voor de rechtmatigheid van de verstrekte gegevens. Zo ontvangt ('verwerkt') Opdrachtnemer ook persoonsgegevens van Opdrachtgever. Kan Opdrachtgever dus ook instaan voor de rechtmatigheid hiervan? Is Opdrachtgever bereid om dit toe te voegen?	Inschrijver mag ervan uitgaan dat Opdrachtgever een uiterste inspanning hiervoor uitvoert. Zij kan echter niet instaan voor 100% rechtmatigheid van door derden verstrekte gegevens zoals bijvoorbeeld een rechtsgeldig getekende overeenkomst door een leverancier.
10.	Paragraaf 2.1.1.	Is er sprake van application controls binnen uw IT systemen en zo ja, steunt uw huidige accountant hierop in het kader van de jaarrekeningcontrole?	Voor onze kernapplicaties Afas financiën, Afas Personeel, Osiris en Microsoft is er sprake van application controls. Wij werken hier volgens de vraag van Vereniging Hogescholen om te voldoen aan Maturity Level 3 volgens het meest recente MBA kader. De huidige accountant steunt hier nog niet op. Q4 van dit jaar vindt de audit hierop plaats. Inschrijver dient als uitgangspunt voor de inschrijving een gegevensgerichte audit te nemen.

11.	Paragraaf 2.1.1.	Kunt u een overzicht verstrekken van de huidige IT infrastructuur?	De HAS heeft dit overzicht en heeft een Enterprise Architect in dienst die dit overzicht bewaakt. Wij werken en voeren audits uit op basis van het MBA-normenkader informatiebeveiliging en privacy. De informatie is op afspraak ter inzage bij HAS green academy in Den Bosch. U kunt hiervoor via de berichten module op TenderNed een datum-tijd voorstel indienen.
12.	Paragraaf 2.1.1.	Kunt u het meest recente managementletter en accountantsverslag met ons delen? Zo niet, wat waren de belangrijkste bevindingen uit de meest recente managementletter en het meest recente accountantsverslag?	De meest recente managementletter, accountantsverslag en het rapport van bevindingen zijn op afspraak ter inzage bij HAS green academy in Den Bosch. U kunt hiervoor via de berichten module op TenderNed een datum-tijd voorstel indienen.
13.	Paragraaf 2.1.1.	Wat is de huidige planning van de controle? In welke periode vindt de interim controle plaats, in welke periode de balanscontrole, in welke periode de bekostigingscontrole en wanneer zijn de besprekingen met de accountant?	Het antwoord treft vragensteller in het aanbestedingsdocument op pagina 10.
14.	Bijlage 1, artikel 9 lid 1 conceptovereenkomst	De één-na-laatste zin van artikel 9 lid 1 van de overeenkomst regelt een fatale termijn. Een fatale termijn past niet bij accountantsdiensten aangezien er vaktechnische motivaties kunnen zijn die een belemmering vormen voor het afgeven van een accountantsverklaring binnen de gestelde fatale termijn. Een accountant geeft pas een accountantsverklaring af als alle daartoe benodigde gegevens voorhanden zijn. De fatale termijn in artikel 9 lid 1 legt op de accountant de druk/verplichting om de werkzaamheden binnen een bepaalde termijn af te ronden waardoor het risico bestaat dat de accountant niet meer onafhankelijk handelt en de audit afrondt, omwille van het halen van de termijnen en het voorkomen van bijbehorende aansprakelijkheid.	Artikel 9.1 zal worden aangevuld in de laatste zin met " tenzij de beroepsregels het afgeven van een verklaring binnen de fatale termijn niet toestaan".

		Deze opgelegde druk van een fatale termijn is dan ook in strijd met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten. Uiteraard zullen wij ons best doen om overeengekomen termijnen te halen, maar overeengekomen termijnen dienen altijd aangemerkt te worden als streeftermijnen. Wij stellen voor om de laatste 2 zinnen van artikel 9 lid 1 van de overeenkomst te vervangen door onderstaande bepaling. Kunt u hiermee instemmen? <i>“De duur van de opdracht kan behalve door de inspanning van het team dat met de uitvoering van de overeenkomst is belast, worden beïnvloed door allerlei factoren, zoals de kwaliteit van de informatie die de opdrachtnemer verkrijgt en de medewerking die (door de opdrachtgever) wordt verleend. Termijnen waarbinnen de werkzaamheden dienen te zijn afgerond gelden derhalve als indicatie en worden derhalve niet als fatale termijnen beschouwd.”</i>	
15.	N.V.T.	Kunt u ons de presentatie, welke tijdens de persoonlijke kennismaking op 26 september jl. getoond is, ter beschikking stellen?	Deze is als PDF tegelijk met de beantwoording van deze Nota van Inlichtingen gepubliceerd.
16.	N.V.T.	Kunnen wij de meest recente management letter en accountantsverslag van de huidige accountant inzien?	De meest recente managementletter, accountantsverslag en het rapport van bevindingen zijn op afspraak ter inzage bij HAS green academy in Den Bosch. U kunt hiervoor via de berichten module op TenderNed met een datum-tijd voorstel indienen.
17.	Bijlage 1, artikel 7, lid 3 conceptovereenkomst	Kunt u ermee instemmen dat het eerste moment van de voorschot nota wordt verschoven naar de aanvang van de planningsfase?	Zie hiervoor het antwoord op vraag 6.
18.	Bijlage 1, artikel 7, lid 3 conceptovereenkomst	Kunt u ermee instemmen dat het moment van de voorschot nota voor de jaarrekeningcontrole wordt verschoven naar de aanvang van de jaarrekeningcontrole?	Zie hiervoor het antwoord op vraag 6.

19.	Bijlage 1, artikel 7, lid 5 conceptovereenkomst	Een betalingstermijn van 30 kalenderdagen is lang en ongebruikelijk. Kunt u ermee instemmen om 15 kalenderdagen te hanteren?	Neen, 30 kalenderdagen is een maximale termijn, of indien mogelijk zoveel eerder. In vakantieperiodes kan het voorkomen dat de termijnen iets langer worden.
20.	Bijlage 2, nummer 20 Programma van eisen	Wij houden ons strikt aan de algemene verordening gegevens bescherming. Echter hebben wij enkele bewaarplichten waaronder onze controledossiers. Kunt u ermee instemmen om de huidige opname: <i>"In het bijzonder vernietigt Opdrachtnemer na afloop van de controle de voor deze werkzaamheden gebruikte persoonsgegevens en gebruikt de persoonsgegevens voor geen ander doel dan voor de controle op de jaarrekening."</i> aan te passen in: <i>"In het bijzonder vernietigt Opdrachtnemer na afloop van de controle de voor deze werkzaamheden gebruikte persoonsgegevens en gebruikt de persoonsgegevens <u>welke</u> voor geen ander doel dan voor de controle op de jaarrekening <u>of andere bewaarverplichtingen verwerkt en bewaard dienen te blijven.</u>"</i>	Dat is ook akkoord.
21.	Opnemen CV's in de offerte	Is het toegestaan om CV's van de leden van team buiten het maximaal aantal pagina's toe te voegen.	Neen, inschrijver dient zich te houden aan het maximaal aantal voorgeschreven pagina's.
22.	Aanbestedingsdocument / bijlage 6	In bijlage 6, pagina 6 staat <i>"Op welke wijze voorkomt Inschrijver dat er taalfouten in de jaarrekening zitten door het bijvoorbeeld inzetten van buitenlandstalige medewerkers? Welke concrete correctieslagen heeft Inschrijver in haar werkproces geïmplementeerd?"</i> Wij wijzen u erop dat het uw jaarrekening is en dat het uw verantwoordelijkheid is om deze zonder spelfouten op te leveren. U kunt niet van onze correctieslagen uitgaan.	Gegadigde stelt hier geen vraag, de bijlage kwaliteit blijft ongewijzigd en de beantwoording daarvan hoort thuis in de inschrijving en niet in de nota van inlichtingen.

23.	Prijzenblad	In het prijzenblad vraag u een projectprijs voor 5 projecten uit. De projecten die bij HAS van toepassing zijn variëren erg voor wat betreft complexiteit en omvang. Dat geldt ook voor de bijbehorende controlewerkzaamheden voor ons. Het is onmogelijk om hiervoor met één prijs te werken. Het is gebruikelijk dit in een staffel uit te vragen bij een aanbesteding. Kunt u een staffel toevoegen?	In het aanbestedingsdocument op pagina 9 treft vragensteller de aard van de subsidies aan. Inschrijver dient een staffel aan te geven op het prijzenblad formulier C voor projecten met een waarde (inclusief BTW) van; <i>vanaf € 300.000,-</i> <i>vanaf € 125.000,- - < € 300.000,-</i> <i>< € 125.000,-</i> Hiermee komt het prijzenblad zoals gepubliceerd te vervallen en inschrijver dient uitsluitend formulier C d.d. 4 oktober te gebruiken.
24.	Algemeen	Als wij het jaarverslag /de jaarrekening van de HAS van uw website proberen te downloaden krijgen wij een foutmelding. Kunt ons s.v.p. het jaarverslag incl. de jaarrekening 2023 toezenden?	Na controle is het document (weer) probleemloos te downloaden. Volledigheidshalve is deze als bijlage bij deze nota toegevoegd.
25.	Aanbestedingsdocument blz. 9 + prijzenblad	U vraagt een vast prijsopgave te doen voor projectcontroles. Op blz. 9 van het aanbestedingsdocument worden enkele regelingen die dit betreft genoemd. De omvang van de werkzaamheden hangt sterk af van de aard en de omvang van het project en de gevraagde controlewerkzaamheden in het betreffende controleprotocol. Kun u i.p.v. een vast bedrag per projectverantwoording een uitvraag doen van uurtarieven zodat we voorafgaand aan de controle per project een specifieke kostenopgave kunnen geven om basis van de overeengekomen uurtarieven?	Zie het antwoord op vraag 23.
26.	Aanbestedingsdocument blz. 9 + prijzenblad	Indien u voorgaand verzoek niet kunt honoreren, kunt u ons dan svp nadere informatie geven over het aantal projecten per subsidieregeling per jaar en de omvang van de projecten?	Zie het antwoord op vraag 23.

27.	Aanbestedingsdocument blz. 31	Meerwerk wordt niet geaccepteerd. Van de opdrachtgever mag een redelijk niveau van oplevering verwacht worden. Wij achten het gewenst dat er op dat moment overleg plaats vindt hoe dit op te lossen. In dat geval kan in overleg tussen opdrachtgever en opdrachtnemer besloten worden dat de accountant (opdrachtnemer) extra werkzaamheden verricht. Wilt u deze mogelijk open houden?	Zie het antwoord op vraag 4.
28.	Aanbestedingsdocument blz. 31 + 32	Aanpassing van de prijs is mogelijk als de opdrachtnemer kan aantonen dat door nieuwe regelgeving meer dan 15% extra werkzaamheden verricht moeten worden. Wij achten dit percentage erg hoog. Dit kan een ongewenste druk leggen op de kwaliteit van de werkzaamheden. Wij stellen voor het percentage 15% te laten vervallen en aan te sluiten op art. 4 van de concept overeenkomst.	De HAS wenst zoveel mogelijk weg te blijven bij gesprekken over tariefstelling. Het percentage zoals beschreven in het aanbestedingsdocument zal worden aangepast naar 10%.
29.	Concept overeenkomst art. 7 lid 3	Wij achten 50% na afronden van de opdracht zeer fors en dat betekent dat wij een aanzienlijk aantal uren moeten voorfinancieren. Wij stellen de volgende verdeling qua facturatie voor: Start interimcontrole: 40% Start bekostigingscontrole: 20% Start eindejaarscontrole : 30% Afronding eindejaarscontrole: 10% Kunt u hiermee instemmen?	Zie antwoord op vraag 6.
30.	Overige	Kunnen wij s.v.p. een exemplaar ontvangen van de laatste managementletter en het laatste accountantsverslag van de huidige accountant?	De meest recente managementletter, accountantsverslag en het rapport van bevindingen zijn op afspraak ter inzage bij HAS green academy in Den Bosch. U kunt hiervoor via de berichten module op TenderNed een datum-tijd voorstel indienen.
31.	Overige	Heeft de huidige accountant een verslag van bevindingen afgegeven t.b.v. DUO? Zo ja kunnen wij daar s.v.p. een exemplaar van ontvangen c.q. kunt u aangeven wat de inhoud van de gerapporteerde bevindingen was?	De meest recente managementletter, accountantsverslag en het rapport van bevindingen zijn op afspraak ter inzage bij HAS green academy in Den Bosch. U kunt hiervoor via de berichten module op TenderNed een datum-tijd voorstel indienen.

